ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ — ՍԵՆԵ ՆՈՒՄԵՐՈ — 130 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ 17 — ՄԱՐՏ — 1856

ՄԷՃՄՈՒԼՔԸ

ՀԱՅԱՏԻՊ

Իշխու Մէճմու�այը Հավատոխ, հեր հաֆթա ճուռմաա էրթէսի կիւնէրի տաղբիրաճագ տրը։
Սենեսի բէշին օլարագ Գայիմէ 140 մատէն ագճէ 120ղրշ.
Նէլթը պղրղը քեզալիք „ 75 „ „ 65 -
Ուչ պղրղը քեզալիք „ 40 „ „ 35 -
Վէ պիր նուսխասու . . . . . 3 -
Տաշրսպար իշխուն պէհէր նուսխասունա 20 փարա քօսթա մասրաֆը զամմ օլունուր։

Իլանթէրն պէհէր սրրասը պիր տէֆալիգ 60 փար
Էքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆասնա . . 40 „
Ուչ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆասնա . . 30 „
Ուչ տէֆասան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանթի իշխուն այրրճա բաղարրլիգ օլունուր։
Տաշրասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանթրն քօսթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օլասուզա պու մահալլէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՔԸ ՆԱՖՈՒԱՅՔԸ ՍԱՅՍՈՒՐԷՅԷ ՄՈՒՌԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 17 ՄԱՐՏ

Պու հաֆթա լա էն գաթի թէլեղրաֆ թէլեէրի պօշ ատամայրպ Խարթատէն Ասիթանէյէ վէ Ասիթանէատէն Խարիսէ բէք շօգ միւթէնա խապէրլէր կէօթիւրմիւշ կէթիրմիշ, վէ մուճիպինճէ տաթի պէյնէլ վիւքէլա կէճէ վէ կիւնաիւղ մէճիլէր վագի օլմուշ տուր։ Պու խապէրլէր վէ մէճլիսլէր, միւճէրրէտ Խարիս մէշվերէթինէ միւթաալիգ մատատէլէր իշխուն օլուպ, էյէր եանրլմազսագ Իսէվի թէպաալարը, վէ Ուլահ Պուղատան մէսէլէսինին հիւանիւ թէսվիսինէ տայիր պիր գաշ սօն միւշքիլաթրն հալ վէ գարարլանա տայիր չէյէր տիր։

Պունատան իւչ այ գատար ագտէմ Խարիս մէշվերէթի սէտալէրի իշխուտիւ տիքատ, օ վագթ միւսալէ հէնին հիւանիւ հուտուլու հագգընատա տէրքէար օլան իթիգատրմրզը պէյան իթիֆաքատէն սօղրա, հեր հաֆթա Լուրոբատան արգա արգայա կէլէն խապէրլէր պու իթիգատրմրզը պօղմարպ, հաթատա թատատիգ խէճէք խապէրլէր տաթի կէթիրմիշլէր իսէ տէ, պու հաֆթա կէլէն հավատիսէր պու պապատ տահա պիր գուվվէթլիւ օլուպ, վէ միւսալէ հէ իւմիտի մէմուլ վէ թէսավվուր տայրէսինատէն տաթի ջէրէպ, պայաղճա սահիհլիգ վէ թահգիգատ տէրէճէսինէ կէլմիշ տիր։

Պունատան իւչ մահ ագտէմ, ան ճագ պիր էքի գաղէթա միւսալէ հէ իւմիտինի միւմքինլի կէօսթէրմէյէ ճէսարէթ իսէ պիրլա պ, շիմտի իսէ հէր միլէթին ռէսմի վէ զայրը ռէսմի զաղէթալէրի, թահրիրատը, վէ խապէրլէրի Խարիս մէշվերէթինին պիր հիւանիւ նէթիճէ պուլաճաղընա չէքք վէ շիպահէ կէօսթէրմէմէքատ տիրլէր։ Լաքին պու լիսան վէ մէմուլա ամմէյէ իթիգաա իթմէյէրէք պաշգա խապատը ֆիիլսէ արայանլար օլուրբ սէ պու տաթի նօգսան տէյիլ տիր։ Լէղ ճիւմլէ, մէշվերէթին միւատէթի ինթամընա ֆագաթ պիր էքի կիւն գալմըշ էքէն պու անէտէք մէշվերէթի պօզճագ վէ տաղբիաճագ պիր չէյ զուհուր իթմէտիքի, վէ կէչէն Ամէճմուալարրմրզատա միւքէրրէրէն իֆատէ օլունուղու վէճհ իլէ Բրուսիա տէվլէթի, հեր պիր չէյ գարարլաշտրգատան սօղրա մէշվերէթէ տաֆվէթ օլունաճաղընատան, վէ պու տէֆա Բրուսիա մուբահասը տավէթ օլունուպ, Խարիսէ վիւրուտի, վէ մէշվերէթէ տուխուլի ռէսմի սիւրէթատէ մալիւմ օլտուղու, վէ Մարսիլէատան վէ Թուլօնատան կէլէճէք օթուզ պին ասքէրին մէքս օլունատուղու[1] վէ տայրը թէատրիքէատթ վէ թէրթիպատթատէ ըղհար օլունատան թէէնինի, միւսալէհէ իթիգատընը ֆիիլէն իսպաթ իտէր վուգուսաթլար տրը։ Վէ իհթիմալ տրը պիդ պու սաթրը-լարը եաղարրլմրզ հալատ թէլեղրաֆ թէլեէրի տաթի միւ տալէհէնին իմզալանարը-ղը իսապէրինի տիշամա սապահա պիրգէրէ կէթիրէճէք տիր. էլ հասրլ մէմուլու գավիմիզ պու տուր քի, պունատան սօղրա չրգատագ զաղէթալէրիմիզատ, միւսալէհէ իւզէրինի, մէմուլ իթիգատա, վէ թէսավվուրլար եաղրլմայրպ, սահիհ վուգուրլար եաղրլմագ տրը։

Խարիս մէշվերէթի հէր նէ գատար էսրար թատթուրմուգատա իսէ տէ, ամմէնին շահատէթի իւզէ պիր էքի մատատէ աղ չօգ մէյատանա չրգմրշ վէ իւզէրինէ մուպահէսէ տաթի օլունապիմիշ տիր։ Պունարրն պիրիսի միւթարէքէ միւատէթի էօնիւմիւզտէքի սալը կիւնիւ խիթամ պուլաճաղընատան, պու կիւնէ գատար Խարիս մէշվերէթի միւզաքէրէյի տաթի խիթամ իտիպ, միւսալէհէյի իմզալայա պիլէճէք մի սիվալի տիր։ Պու պապատ զուհուրա կէլէն քանֆֆէյի խապէրլէր վէ թահրիրատ միւթալա օլունատուգատա, եէմմը մէգբիւրէ գատար միւսալէհէնին իմզալանաճաղը մէմուլի գուվվէթլիւ կէօրիւնիւր։ Վագատա էքինճի ըատէտէ էհէմմիյէթի օլան պաղը մատէրէրին օ կիւնէտէք թէսավվէյ պուլամայաճաղը տաթի տէրքէար իսէ տէ, պունլար միւսալէհէյի մէն իսէճէք մէրթէպէտէ շէյլէր օլմայրպ, պէօյիւք վէ միւհիմ մատատէլէր թէսավվէյ պուլատուզու հալատ, միւսալէհէ իմզալանրպ, գուսուրու պիր գօմիսսիօնա տաթի իհալէ օլունապիլէճէք տիր տէնկօր։ Իհթիմալ տրը պու սէպէպ մէսնի մուբահասլարրն պաղըլարը, նիսանրն իլք կիւնէրինատ մէմլէքէթլէրինէ ավատթ իսէճէքլէրինի, տէվլէթլէրի թէրքիարրնա եաղմըշլար տրը։ Էքինճի մատատ Ռուսիանրն Պէսարապիատա թէրք իմթիսի էյալէթին հուտուտինի գաթ իթմէք մատատէսի տիր։ Պու էյալէթլէրին թէշեքքիւլիս արաղիսէլէրինէ նաղարէն մէշվերէթատ իսարթա իւզէրինատ հուտուտա քէսմէք միւմքին օլամատրղընատան, պունուն էսասը գապուլ օլունուպ վէ իմզալանրպ, ֆիիլէն իճրասը պիր գօմիսսիօնա իհալէ օլմուշ տուր քի, միւսալէհէ վուգուինատ ասրլ մահալինէ կէլիպ օրատա մինասիպ մէվգիլէրատէն հուտուտա գաթ իսէճէքլէր իմիշ։

Մէվլանօթլ հավատիսանը։

Պու սէնէ Ֆրանսրզ օրտուսունատա սօուգատան վէ խասթալըգատան թէլեֆ օլանլար կէչէն սէնէսէն զիատէ տիր. վէ էլան Ղըրըմատա, Ասիթանէատէ վէ մահալը սայիրսէտէ օլան Ֆրանսրզ խասթախանէլէրինատ օն պէշ պինէ եագըն խոսթա օլուպ, օն պինէ եագըն տաթի տիւզէլէնլէր վար։ Լօլէնլէրին էքսէրի թէֆթօլ իլլէթինէն կիտիւպ, Ամէրրի-ի, վէ սօուգատան էօլէնլէր պունլարա գլյասէն աղ տրը։

Պունուն մուզայիրի Ինկիլիզ ասքէրինատէն պու սէնէ խասթալըգա բէք աղ ատամ թէլեֆ օլմուշ տուր, վէ պու խուսուս էվվէլա պուլունուգլարը մէվգիլէրէ վէ սանէյէն կէչէնսէնէնին թէլեֆի իւզէրինէ ֆէվգէլ զայէ տրգգաթ օլունատուզունա համլ օլունույօր։

Ինկիլիզ վէ Ֆրանսրզ ասքէրի պու հալատ օրտուզու թագտիրատ Ռուսիա ասքէրինին տաթի նէ հիսէթատէ պուլունատուզունու աղնամագ թատպիաթը իլէ հէրքէսին էմէլ իթախի պիր քէյֆիէթ տիր։ Պու պապատ Ռուսիա օրտուսունատան, Ռուսիա գալէմի իլէ, մարթին իւլիւ թարիխի իլէ Էվթրօպուրղա եաղրլան պիր մէքթիպ, պիզատէն էյի ճէվապ վերիր օլմազ իլէ պիր վէճհը աթի տէրճ օլունուր։

«Ղըրըմատան պէ հէր կիւն եատ վէ մարթէմ հավատիսլէրի կէլմէքատ տիր, վէ պուլաշըգ խասթալըգլար իլէ թէլեֆ օլանլարրն սայրսը հէր վագրթատան զիատէ տիր։ Կէօնիւլ իւ օլարագ օրտուսյա խրզմէթ իթմէքատ օլան բէք շօգ քիշիզատէ էվատլարը իհթիմալ տրը, օրտու զահմէթլէրինէ ալըշըգ օմմարդլարընատան, վէ բէք շօգ Ռուս վէ էճնէպի հէքիմլէրի տաթի թէֆթօշ իլլէթինատէն թէլեֆ օմմուշլար տրը։ Վէ ասքէր թատպուրլարը վէ պէօլիւբլէրի օլ մէրթէպէ սէյրէլմիշ տիր քի, ճէնկ պիթսէ տաթի, ըէտիֆ ասքէրի կէրի կէօնատրիլմէյիպ, նիզամա տաթիլ օլուճագլար տրը, վէ պունուն իլէ ասքէր արթմատրգատան մատատա սուլհ վագթընատա օլան մրզատարը անճագ պու լատիլէճէք տիր։

— Պալագլատատատա Ինկիլիզ խրզմէթինատ օլան ամէլ գուլիպէէրինատէն մարթին 21 ինճի կէճէսի գաղատէն ամէշ զուհուր խատուպ, հեր նէ գապուլ օլունուպ վէ իմզալանրպ, ֆիիլէն իճրասը պիր գօմիսսիօնա իհալէ օլմուշ տուր քի, միւսալէհէ վուգուինատ ասրլ մահալինէ կէլիպ օրատա մինասիպ մէվգիլէրատէն հուտուտա գաթ իսէճէքլէր իմիշ։

Մէվլանօթլ հավատիսանը։

Պու սէնէ Ֆրանսրզ օրտուսունատա սօուգատան վէ խասթալըգատան թէլեֆ օլանլար կէչէն սէնէսէն զիատէ տիր. վէ էլան Ղըրըմատա, Ասիթանէատէ վէ մահալը սայիրսէտէ օլան Ֆրանսրզ խասթախանէլէրինատ օն պէշ պինէ եագըն խոսթա օլուպ, օն պինէ եագըն տաթի տիւզէլէնլէր վար։ Լօլէնլէրին էքսէրի թէֆթօշ իլլէթինէն կիտիւպ, Ամէրրի-ի, վէ սօուգատան էօլէնլէր պունլարա գլյասէն աղ տրը։

Պունուն մուզայիրի Ինկիլիզ ասքէրինատէն պու սէնէ խասթալըգա բէք աղ ատամ թէլեֆ օլմուշ տուր, վէ պու խուսուս էվվէլա պուլունուգլարը մէվգիլէրէ վէ սանէյէն կէչէնսէնէնին թէլեֆի իւզէրինէ ֆէվգէլ զայէ տրգգաթ օլունատուզունա համլ օլունույօր։

Ինկիլիզ վէ Ֆրանսրզ ասքէրի պու հալատ օրտուզու թագտիրատ Ռուսիա ասքէրինին տաթի նէ հիսէթատէ պուլունատուզունու աղնամագ թատպիաթը իլէ հէրքէսին էմէլ իթախի պիր քէյֆիէթ տիր։ Պու պապատ Ռուսիա օրտուսունատան, Ռուսիա գալէմի իլէ, մարթին իւլիւ թարիխի իլէ Էվթրօպուրղա եաղրլան պիր մէքթիպ, պիզատէն էյի ճէվապ վերիր օլմազ իլէ պիր վէճհը աթի տէրճ օլունու

ՊԱՐԱՅԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԹԱԹԵՐԹ

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՆԱՄԱԿԱՆԵՐԸ

Ամերիկեան Միութեան Հիւսիսային Նահանգներուն մէջ Հարիւրամեակի Հոլովոյթի Փոփոխութիւնը։

թէպէր մէմուրինտէն պիրինին թուլ չատա օն պէշ եաշընտա պիր չորսա-ձը գըզընը պիր թագրիպ պէրապէր ալըպ վէ Պարնայա պիր սաամթ գա-լարագ Լէնի քէօյ նամ մահալին օր-մանպարընտա էօլսիւրթուիւյիւ խա-պէրի տիր։

Պու իքի ճինայէթին սահիպլէրի տաիրի հիւքիւմէթին էլլենէ կէչմիշ օլսուգլարընտան տուպէթը սէնիյէ վէ հագդանիյէթը սալնէյէ մուվաֆֆըգ սիւրէթտէ ճէղա մէ թէյտիպլէրի իճ-բա օլսընտաճաղը շէքք վէ շիւսկէտէն միւսթաղնի պուլսընմաղ իլէ, պու-նա իսթինատէն քէյֆիէթ զաղէթա-մըզա տաիրի տէրճ օլսընմուշ տուր։

Լաթօլեն Բարիթինի պա իմլա գապաղ իրէն զնամրը էսամէսի։

Կէչէն Մէճմուապէրտէ զիքր օլսընանդէր։	100
Պէշիկթաշլեան Բարնաբաս աղա	1
Մանասեան Յովհաննէս աղա	1
Մանասեան Մանաս աղա	1
	103

Բարիս Մեշվէրեթինէ կէօնդէրիլէն մա-բախթալարը Լէրմի-Ռէի ահվալէրի։

Տէվլէթը Ամէրիկա մուբախթաը, Սատարամ Սէ-հէմմէտ Էմին Ամալ բաշա հազրէթլէրի։

Միւշարալէյհ 1815 սէնէսի սիւն-եայա կէլմիպ, հինի սէպաղէթինտէ Ֆարիսի վէ արէպլի լիսանլարընը սէ-ըէճէյի քէմալտէ թահսիլ իսիւպ, օն սէքիզ եաշընտա Պապը Ալենին սի-վան գալէմինէ մէմուր թայէին պույ-րուլմուշ, վէ օր էսնասէն Ֆրանսըզ լիսանը թահսիլինէ մուպաշէրէթլէ ֆայիդ իւլ ապգան պուլսընմուշտուր, վէ ալթը սէնէ կէրէք տիվան վէ կէրէք թէրճիւմէ գալէմլերինտէ հիւսնիւ խըմէթ իպրաղ իթիքտէն-էն սօղրա, 1835 սէնէսի տէվլէթլիս ու-թուֆէթլիս Ֆէթֆի բաշա հազրէթ-լերի պէօյիք եւէիլքլէ Վիէննայէ կէօնտէրիլիքտէ, իբրնէմի սը-քի-թապէթի մէմուրկէթի իլէ միւշ-բալէյհին մայէթինէ թայէին օրս-նուշ, իքի սէնէ միւսաէթ տաիրի Վիէննատէ արամ վէ իգամէթ իսի-ըէք Լյուրբա լիսանլերի վէ իմմէրինէ քէսպը վուգուֆու թամամ իթմիշ ի-սի։ 1837 սէնէսի Վիէննատան Ասի-թանէյէ ավամէթ իլէ տիվանը հիւմայուն թէրճիմանը նատպ պուս-ըուլսուպ, պիր ազ միւսաէթ սօղրա մէմուրկէթը մէզկուրբ իւզէրինտէ գալարագ, պաշ սը-քի-թապէթի իսրամէթի իլէ Օնարատա միւգիմ պէօյիւք եւէի տէվլէթլիս Իշէ-լա բաշա հազրէթլերինին մայէթինէ թայէին պույրուլսուս, վէ պիր սէնէ տա-իրի մէմուրկէթը մէզկուրբէի հիւ-նիւ լիքայէ մուվաֆֆագ օլսուգտան սօղրա, միւշարալէյհ Իշէլա բաշա հազրէթլերի Ասիթանէյէ ավամէթ պույրուրտուգա, քէնտիլերի Օնա-ըատա մասրահաթ կիւզար գալարը-ըար, պատէ հու Ասիթանէյէ ավամէթ-լերինտէ Խարիճիյէ միւսթէշարը նատպ իւ թայէին պույրուլսուպ 1841 սէնէ-սի պէօյիւք եւէիլքլէ Օնարատա ճանի-պինէ իզամ գըլընարը։ Միւշարա-լէյհ իւշ պուշուպ սէնէ տէ պէօյիւք եւէիկը մէմուրկէթինտէ պուլսուն-տու իսէ տէ, զուհուրա կէլէն պաղը մէսալինի միւշքիլէտէ ֆէվգ եվ զա-յէ տիրայէթ վէ ֆէթանէթ ըզհարը իլէ, տէվլէթէյնին պէրուսէթինի մէն վէ գաթը մուամէլէյի մէքա ի-տիպ, տէվլէթը Ալիյէ վէ պիւթիւն Եւրոբանին մէնաֆիինի մուճիպ օր-մուշ տուր։

1844 սէնէսի Ասիթանէյէ ավամէթ իլէտիքտէ, մէճլիսի վալայէ աղա նատպ պույրուլսուպ, պիր գաչ մահ սօղրա Խարիճիյէ նազըրը Հէքիպ բա-շա հազրէթլէրի մէմուրկէթէ Պէ-ըէշամ թէրաֆընա ալիմէթ իլէքիլ, վէ պատէհու միւշարալէյհ Իշէլա բաշա հազրէթլերի Խարիճիյէ նազ-ըը նատպ օլսընուգտա, Ալալի էֆէն-ու տաիրի թէքբարէն միւսթէշար վէ պէյլիքճի, վէ պիր աղ սօղրա Իշէլա բաշա հազրէթլերի մէմուրը սէտա-ըէթէ նատպը գաաէմ իթիքտէ Ալ-ի էֆէնուն տաիրի Խարիճիյէ նազըրը նատպ պույրուլմուշ տուր։ Իքի սէնէ սօղրա Եանի 1848 սէ միւշարալէյհէ միւշիրլիք ըիւթպէյը ըէֆիէսի թէվ-ճիհ պույրուլսուպ, պատէհու Իշէլա բաշա հազրէթլերի մէմուրը սէտա-ըէթէ նատպ օլսընուգտա, Ալալի էֆէնու տաիրի թէքբարէն միւսթէշար վէ պէյլիքճի, վէ պիր աղ սօղրա Իշէլա բաշա հազրէթլերի մէմուրը սէտա-ըէթէ նատպը գաաէմ իթիքտէ Ալ-ի էֆէնուն տաիրի Խարիճիյէ նազըրը նատպ պույրուլմուշ տուր։ Իքի սէնէ սօղրա 1848 սէ միւշարալէյհէ միւշիրլիք ըիւթպէյը ըէֆիէսի թէվ-ճիհ պույրուլսուպ, պատէհու Իշէլա բաշա հազրէթլերի մէմուրը սէտա-ըէթէ նատպ օլսընուգտա, Ալալի էֆէնու տաիրի թէքբարէն միւսթէշար վէ պէյլիքճի, վէ պիր աղ սօղրա 1852 սէնէսինտէ Սատարամ նատպ պույրուլմուշ վէ սէօյլթ մահ սօղրա Իզմիր վալիսի վէ օնարատա պիր սէնէ սօղրա 1854 սէ Պրուսա վալիսի, պատէհու թան-զիմաթ մէճլիսի ըէիսի, Խարիճիյէ նազըրը, վէ Վիէննա մէշվէրեթինէ մուբախթաս, վէ օրատան տաիրի մահասուճա թէրաֆը հազրէթը Շա-հանէտէն Ալիթանէյէ տաիրէթ պույ-րուլարագ սէֆայը սանի օլարագ մէմուրը սէտարէթէ գատէմ պաս-մըշ, վէ պունատան իքի մահ ագատմ մուբախթասըզ մէմուրկէթը ճէլիլէ-սի իլէ Բարիս մէշվէրեթինէ կէօն-տէրիլմիշ տիր։ Փէտրուարըն օն սէ-քիզինտէ գրաաթ օլսընան Խաթթը Հիւմայուն տաիրի միւշարալէյհ Ա-լի բաշա հազրէթլերինին սէմէրէյը իգամամը իլէ գալէմէ ալընմըշ պիր ա-սարը ճէլիլէ վէ խայրիյէ օլսուղուն-տան, միւշարալէյհին նամը նամիսի պու սէպէպլէ տաիրի միւէպպէտէն իզզ իւ շէրէֆլէ եատ իւ թիգքեար գըլընանճագ տըր։

ԽՈՒԼԱՍԱՅԸ ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ

ՄԷՍԷԼԵՅԻ ՀԱՐԳԻՅԷ

129 նո-մերօ մէճմուապէն պագիյէ։

Թուրիւէր ալոֆրանլո այլար էօղէրինէ հիսսա օլսընմաղ պուր։

1854

Յունվար 4։ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ ռազմանաւերը պօղազ իչինէն գպգըզ Գարա տէնիզի ա-ղնէմէթ իսէրլեր։ Պու ռազմանաւերը գպգմասան էվվել, Սէվաստոպոլ գրա գամաղան միւգիմ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էլչիլերի պիր գըզթա միւղէքքէրէյը բէսմիյէ նազըզ, Սէվասթոպօլըն Ռուս գամանտանընա իրսալ իսէրլեր։

Մաուլը փուլէ՝էրէյը բէսմիյէ։

Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ ռազմանաւերընը Գարա տէնիզի կէօնտէրիլմէսինէն մագսատ, տէվլէթը Օսմանիյէնին գարա տէնիզտէ քէսին լիման վէ սէ-վահիլինի հէր հիւճիմանէն մուհաֆազա իթմէք տիր։ Լիման պու խուսուսա պաշգա պիր մանա վէ-րմէյէք, պիր խուսուսմէթ վէրմէյի օրմանագ իչուն քէյֆիյէթ պու վէճհ իլէ պէյան օրնուբ, էլ հա-սըլ ռուսէլը միւթթէֆիգէ ռազմանաւերընին աղմա-թի, Փոսալէհէյի հաղրեսի էոգա իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ իչուն տէյիլ տիր։

Յունվար 5։ Ֆրանսա տէվլէթի Խարիճիյէ նա-զըրը միւսիւ Տրուէն տը Լիսի, Օնարատա միւգիմ Ֆրանսա էլչիսի Քոնթ Վալեվսքիյէ պիր գըզթա միւղէքքէրէյը բէսմիյէ կէօնտէրիր։

Մաուլը փուլէ՝էրէյը բէսմիյէ։

Միւսալէհէ իչուն պիր թագըմ միւքատէմէ Ասիթանէտէ վէ պիր թագըմ միւքատէմէ տաիրի Վիէննատա օլսուզտանան, պու իքի միւքատէմէյի պիրի պիրինի թէվֆիգ իթմէք իչուն, Ասիթանէ-տէն պէքլենմէքտէ օլան Իշէլա բաշանին մէվզուը Վիէննայա վարմ օլսընուգտա կիպի շու վէճհ իլէ պիր մասլահաթա իմզալանմասընը Ֆրանսա տէվլէթի տու-էլը միւթթէֆիգէյէ թէքլիֆ իսէրլեր։

Պէրլինտէ։ Վիէննա մէշվէրեթի Իշէլա բաշատան կէլէն մէվզուը տիրլ իթմիշ տիր։ Խէրլինտէ, պու մէ-վզուզ տուէլը միւթթէֆիգէնին ճիքքարընա մուվա-ֆիք գրգ տը։ Իսէ Խարլինտէ՝ Ռուսիա իլէ Օսմանը տէվ-լեթի պէյնինտէ վագի օլմագագ միւսալէհէյի պու մէ-վզուզ եսաս իթիբար օլսընուգուզտան, պու մէ-վզուզը սէրիան Բեթրօսպուրգ կէօնտէրիլմէսի լա-զըմ կէլէճէք տիր։

Յունվար 6։ Տէվլէթը Օսմանիյէ տաիրի Սեզիմ բաշա գումանտանընա, վէ Ռուսիա տաիրի մէճնէ-բալ Անրէք գումանտանընա օլարագ, էֆիլագ մի-վարընտա օլան Զեթանէ գարիսէսինտէ մուհարէպէյէ պաշլարընը։ Խալիթաա Ռուսիա տաիրի Օսմանը հիւճիմինի տէֆ իսիւպ, Օսմանը տաիրի պէյը բարէ չարիա թօփու թէրը իսէրէք, Գալաֆաթ թէրաֆընտա օլան մէթէրիպլէրին իչինէ չէքիլիրլեր։ Պոհը մէզկուրուն 7, 8, վէ տօգուզուճուճու կիւ-նիւ թէքրարը մէճնէ օլուր։ Ամճագ սէքիզնճի կիւ-նիւն մէճնէկի զայէթ չիտատէթի վէ դանը օլաս։ Եէվմը մէզքիւրտէ Ռուսիալըրը բէք չօղ թօփ զայա իսիւպ կէրի չէքիլիրլեր։ Վէ էրթէսի կիւնիւ Օսմանը տաիրի Զեթանէյի զաղթ իսէր։ Էրթէսի ծնուճուճու կիւնիւ Ռուսիա տաիրի Բատօխանա չէքիլիպ, մէյատանը մուհարէպէյէ Օսմանը տաիրի տաճիպ գալար։

Յունվար 7։ Ֆրանսա տէվլէթի Խարիճիյէ նա-զըրը միւսիւ Տրուէն տը Լիսի, քէսքինի Ալման տէվլէթլերի նէզտինտէ միւգիմ Ֆրանսա էլչիլերինէ նամիյի ուսմամի կէօնտէրիր։

Մաուլը նամէյը ռոմռոֆ։

Ֆրանսա տէվլէթինին շու Շարգ մէսէլէսինէ միւտախէլէ իթմէսի, միւճէրրէտ մուվաղէնէյի Եւ-ըոբայը մուհաֆազա իթմէք իչուն տիր։ Էյէր Ֆը-ըանսա տէվլէթինին միւրատը ֆիւռուհատի իթմէք վէ մէմլէքէթ գարանթագ օլսա, քէնտիսինէ պաշ գա միւթթէֆիգլեր պուլսընիպ, Շարգ թէրա-ֆընտա գայպ իթմէքիյին տիրէր թէրճամա գարա-նագիրը խա, իմամ պու սէպէպ մէսնի, Ալեման-ա տէվլէթլերինին տաիրի Ֆրանսա իլէ իթթիֆագ խիւպ, սէպէպ վէ մուամիլինէթ կէօսթէրէրէք իպ-գայը միւսալէհէյէ պիրլիքտէ այ վէ իդատամ խրլ-մէրէրինի Ֆրանսա տէվլէթի մէմուլ խաէր։

Յունվար 13։ Վիէննատա սէօրթ տէվլէթ էլ-չիկերիպ պէյնինտէ պիր մուդպաթա իմզա օլսընուբ, վէ Բէչիա բաշանին մէշվէրեթէ եաղըզը ճէվապ գա-պուլ օլսընուպ, Բէթթրօպուլը կէօնտէրիլմէսինէ գարար վէրիլիր։

— Եէվմը մէզքիւրտէ Ռուսիալըրը բէք չօղ թօփ զայպ խիւպ կէրի չէքիլիրլեր։ Վէ էրթէսի կիւնիւ Օսմանը տաիրի Զեթանէյի զաղթ իսէր։ Էրթէսի ծնուճուճու կիւնիւ Ռուսիա տաիրի Բատօխանա չէքիլիպ, մէյատանը մուհարէպէյէ Օսմանը տաիրի տաճիպ գալար։

Յունվար 7։ Ֆրանսա տէվլէթի Խարիճիյէ նազ-ըը միւսիւ Տրուէն տը Լիսի, Բարիստէ միւգիմ Ռուսիա էլչիսի պիր գըզթա միւղէքքէրէյը բէսմիյէ թագամ իսէր։

Մաուլը փուլէ՝էրէյը բէսմիյէ։

Ֆրանսա տէվլէթի, Ռուսիա տէվլէթինի տա-խի տուէլը զարարսիզ իթթիֆագընա ավամէթ իսէր։ Տուէլը զարարսիզինին իթթիֆագը մուվաղէնէյի Եւ-ըոբայնին մուհաֆազայը իչուն կէրէք տէվլէթը Օս-մանիյէնին թէճամիյէթի վէ խոթիգալիյէթինի, վէ կէրէք Խրիմիան թէպասարէրինին հուգուգունու-քէսքինի տուէլը մուազամայը Եւ-ըոբանին հի-մայէթի ալթընա ալմագ իչուն տիր։ Ռուսիա տէվ-լեթի պու թէճավարիւ մուվաֆֆագամ իթմէսինի հալ-ատ, տէմէք տիր քի, միւրաաթ շու իքի շէյնին պիրի տիր։ Էյա օ տուր քի, պիւթիւն Եւ-ըոբանին մուա-վալէնէսինի էլում օլան տէվլէթը Օսմանիյէնին խա-բարընա եւիրիյէճէք, եա տաիրի Եաղընրզ մէզհէ-պին պիրինի հիմայէ խարէք ախէր մէզհէպլերին հաստա վէ բէգ գավալէթինի տավլէթ խէճէք տիր։

Ռուսիա տէվլէթինին, մէմալիքի չարգ եվրան նաբիբաս տայիսա պէօյիք տիր։ Վէ պու տէրճէյէ գանտամի իթմէսինի հարտ։ կէրէք նու-ֆուզա վէ կէրէք գուսարէթճէ պու թէրաֆարտա ճիւմլէյէ զալէպէ իթմէք միւրատընը պէյան իթմիշ օլսը։ Պու տէրճէ զալէպէյի նուֆուզ վէ գուս-ըէթի տիրէ տէվլէթլէր միւտատ խէմէպլէր։ Վէ պուէնա մուգավէմէթ իթմէյէ տաիրի գարար վէրմիշլեր տիր։ ամճագ միւրատարը պու տուէ քի Աւսթրիա վէ Բրուսիա տէվլէթլերի տաիրի պու էֆքէտար։ պու լիման վէ պու նիյէթլէ քէնտիլերի-նէ միւթթէֆիգ օլսընպար։ Շու Շարգ մէսէլէսին-տէ իսգայը միւսալէհէյէ մանի օլան տէվլէթի հան-կրը իսէ Ֆրանսըզ տէվլէթի պիւթիւն գուվվէթի իլէ օ տէվլէթի թասլիպ խէճէք տիր։ ամճագ ա-խէր տէվլէթլերին տաիրի քէնտիսինտէն իսրէթ ա-լարագ պու թէճավիզի գուբլանմասընը մէմուլ տիր։

Յունվար 16։ Միւսալէհէ միւքատէմէթը ի-չիւն Վիէննա ճանիպինտէ աչըլան մէշվէրեթի գա-բանըզ, միւքատէմի թէրք խէր։

—Յէէվմը մէզքիւրտէ Քոնթ Նէսէլրօտ ճէնապ-լերի Օնարատա վէ Բարիստէ միւգիմ Ռուսիա էլչ-չիերինի պիրէր գըզթա միւղէքքէրէյը բէսմիյէ իս-տալ խէրէ։

Մաուլը փուլէ՝էրէյը բէսմիյէ։

Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլերի Շարգ մէ-սէլէսի զուհուբ իսէլանէն պէրիս Ռուսիա տէվլէ-թինի թասլիպ իմմէքտէ օլուպ պու սէֆա տօ-նանմալարընը տախի գարա տէնիզի կէօնտէրէրէք, պէյնէհիմ տաիրի միւսալէհէյնին ֆէսախինէ տախի բէհնէրէ օլմուշլար տրը։ պու ճիւմլէ իլէ տօճանմալարընն գարա տէնիզի իչինէ չէքիլիպ, Ռուսիա տէվլէթի տախի նէ հարարէթի իսէճէյինի պէյան իմմէյէճէք տիր։ Ամճագ ոպէ արարընգա տախի Ռուսիա տէվլէթի իքի շէյ մամթլուպ իսէր, պիրիսի Օսմանը պէյնքը կէմի լէրինին պուռնատան պէօյլէ կէրէք Ռուսիա տէվահիլինէ պիր թէարրիզ իթմէ-մէլերի։ Իքինճիսի Օսմանը կէմիլերի նասրլ քի քէն-տի օրտուլարընա տաքէր վէ միւհիմմաթ թաշըմագ-տա իսէլէր։ Էօյլէտէ Ռուսիա կէմիլերինին քէնտի օրտուլարընա տաքէր վէ միւհիմմաթ թաշըմարը մէն օլա Նմամը տրը։ Պու մագուլէ մուամէլաթտէ ճիւզելի պիր թէճառուֆ վէ խուսուսմէթ պէօյլաք պիր միւնազարա վէ ուսմամի խուսուսմէթ մուճիպ օլապիլիր օրտուզուճուտան։ Ռուսիա տէվլէթի տա-խուսուսատան նէշրմի խատէճէք մէսալէյէթի իլէ սէ-սեպպեսնէթ վէրմէնէ համի իսիպ, քէնտի թէրա-ֆընտան հիչ պիր վէսիլէ վէրմէյէճէք տիր։

Յունվար 20։ Ռուսիա ճէնէրալը Օսթրը Սա-գրն, Պուզուան մէմալիքինէ բէհա վէքիլի նատպ օ-ըուճուզուճուտան, էէվմը մէզքիւրտէ Եաշ պէյտ-սինտէ վալ օլաբ։

Յունվար 25։ Լօնդրատա միւգիմ Ռուսիա էլչ-չիսի պարոն Պրունով, վէ Բարիստէ միւգիմ Ռուսիա էլչիսի Գիսլէֆ, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէ-ըինէ պիրէր գըզթա միւղէքքէրէյը բէսմիյէ թագ-ամմ իսիպ, ռազմանմալարընն գարա տէնիզի կիրմէ-ըինին ասըլ սէպէպլինի, վէ նէ մուամէլէ իսէճէք-լերինի բէսմէն սիրալ իսէրլեր։

— Եէվմը մէզքիւրտէ Ռուսիա տէվլէթի, մուհարէ-պէյի շարգիյէ էսնասընտա պիթիէրաքի գարաճաղընը տուէլը Եւ-ըոբայա բէսմէն իլան իսէր, վէ էէր նէ գատար տա թէճառիքնամէը տաքէրիյնէտէ պուլուն-մուշ իսէ տէ, հիւսուսունի թէարրիզ վէ թէճա-վուզատան մուհաֆազա իչուն օլաս, պաշգա պիր նիյէթէ մէպնի օրմասընը իլան իսէր։

Յունվար 27։ Բում հիլոսէ, Նուհան հուսու-ունէ հագրն վէ ճիվար օլան պիր գաչ նահիյէ, Եսանանդրը թէչվիգի իլէ հիւքիւմէթը տէվլէթը Ամէրիկա գարշը թուղուան իսէրլեր, էրթէսի կիւնիւ հչգայա տէրիէրտէրի Դարատա էյալէթինտէ թասրա-պիչէ գատատարանա մէճլիսի թօփլանըպ, պիւթիւն Բումէլի էյալէթլերինին տէվլէթը Ամէրիկա հիւքիւմ-թինտէն գուրթուրմուշ օլատուզնա տայիր պիր ֆասիս իլանատամ նէչը իսէրլեր։

— Եէվմը մէզքիւրտէ Լոնդրա պիր գըզթա ֆէրմանը Ամի իլէ Սբրպ Հայրթինէ վաղ օլուպ, փէտրուարըն տէօրտունտէ ֆէրմանը մէզքիւրտ գըզ-թա օլսընուր։ Ամէրը կիւն սօղրա Բրէնս Ալէքսանդ-րօ Էսհէմ բաշայա ճէվապ վէրիպ ֆէրմանը Ամի մէզքիւրտ իլէ Սբրպ Հայրթընին հուգուգ վէ իմ-թիազաթը գատիմէսինին խայա գըլընմասընընան նաչի միլէթճէ թէչիքքիւրտ իսէր, անճագ Սբրպ հագգընտա տէվլէթէյն պէյնինտէ Պուգրեշ, Ա-գքիրման, վէ Էսթիրնէտէ պաղը մուահէտէլէր թան-զիմ գըլընմըշ օլսընուգտան, Սբրպ հիւքիւմէթի պանդարը մուհաֆազասընը տախի մամթլուպ ի-սիպ, էլ հասրլ պու ահոնամէլէր մուճիպինճէ Սբրպ հիւքիւմէթի կէրէք Ռուսիա վէ կէրէք Օս-մանը տէվլէթլերի մուվաֆֆէհէսինտէ գատիմտէն պէրիս նէ հիյէթտէ իսէ էնինէ օ հիյէթտէ գաբմագ իսէճէք։

Յունվար 28։ Բրէնս Կօրչագօֆ գումանտարն-տա օլան Ռուսիա տաքէրի, Ռուսի Պուզուանը հէր թէրաֆընտան էիբրիյիպ Գարատաղի իլդէրինէ կէլիրլէր վէ իւշ թէրաֆընտան մուհաֆէզ իսէրլեր։ Էրթէսի կիւնիւ Ռուսիա ճէնէրալը Գօմարթէն, Զեթանէ գարիսէսինի, վէ իւշ կիւն սօղրա ճէնէ-ըալ Գոլէշքի Բօյանայը վէ ճէնէրալ Անրէք տախի պաշգա գարիսէլերի սախլ իսիպ, մուհաֆէզի էք-մալ իսէրլեր։

— Եէվմը մէզքիւրտէ իմբէրատօրուն պաշ եամի-ի ճէնէրալ Քօնթ Օրլօֆ Վիէննայա կէլիպ, օն կիւն սօղրա Բէթրօպուլը ամրէթ իսէր։

Յունվար 29։ Ֆրանսա իմբէրատօրու Նապօ-լէօն, Ռուսիա իմբէրատօրունա պիր գըզթա նամէյը բէսմի եազըպ, միւսալէհէնին խղգաղը իչուն Ռու-սիա աքէրլերին կէրի չէքիլմէսինի վէ միւթարէք օլսընմասընը մամթլուպ իսէր։ Օն կիւն սօղրա իմ-բէրատօր Նիկօլա ճէվապ վէրիպ պու թէքլիֆի տախի բէհա իսէր։

Իլէրի-փէշամ օլսընանճագ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Թէլեգրաֆ խաբէրի։ Միւթարէքէնին միւտաէ-թի հէր նէ գատար ալաֆրանկա մարթին օթուզ պիրինտէ խիթամ պուլսընճագ իսէ տէ, Բարիստէն մախսուսճա խապէր կէլմէսինճէ ճէնկ վէ խուսու-մէթ պաշլամմագ իւզրէ աքէրլի գօմանտանընա-ըընա խապէր վէրիլմիշ տիր։

— Պաղը զաղէթալէրին էսպաղընա նազարէն, Ամէրիկատա միւգիմ Ինկիլիզ էլչիսինէ հիւքիւմէթի թէրաֆընտան եօլ թէպքիսի վէրիլ-միշ տիր, վէ տիրէրինին գամլ ինճէ։ Ինկիլիզ էլչի-սի քէնտիսինտէն Լօնդրայա կէլէճէք օրմուշ տուր։ Պաղըարը ռասիսի պու հավատիսի պիւթիւն պիւ-թիւնէ եարանա չզգարմագատա արըլար։ հէր նէ հալ իսէ պու հավատիս հէնիզ թանդիպէ միւհիմ տրը։

— Ֆրանսա բօսթա վապօրու հէնիզ կէլմի-միշ օլսընուգտան, պատէ Լիբրա հավատիսի վէրիլմէմիշ տիր։

ԳԻՆԸ ԵՎ ԱՌՔԱՅԻՆ ԳՆԵՐԸ

ԳԱՎԱՌԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ԳՆԵՐԸ

Լավագույն սորտի հին գինի	1 կգ
Սեղանի գինի	1 կգ
Գինեգործական գինի	1 կգ
Գինեգործական գինի	1 կգ
Գինեգործական